

**IN THE MAHARASHTRA ADMINISTRATIVE TRIBUNAL
MUMBAI BENCH**

ORIGINAL APPLICATION NO 1021 OF 2015

DISTRICT : PUNE

Shri Ganesh Bharat Shinde,	)	
Occ : Nil R/o: A/P Nimgaon Ketaki,	)	
[Kanoba-Mala0, Tal-Indapur,	)	
Dist-Pune.	)	...Applicant

Versus

1.	The Superintendent of Police,	)	
	Pune [R], having office at	)	
	Chavan Nagar, Pashan Road,	)	
	Pune – 8.	)	
2.	The State of Maharashtra,	)	
	Through Principal Secretary,	)	
	Home Department, Mantralaya,	)	
	Mumbai 400 032.	)	
3.	The Chairman-cum-District Collector)		
	District Character Verification	)	
	Committee, Pune District, having	)	
	Office at District Collector, Pune.	)	...Respondents

Shri A.V Bandiwadekar, learned advocate for the Applicant.

Shri M.D Lonkar, Special Counsel with Ms Archana B.K, learned Presenting Officer for the Respondents.

CORAM : Shri Justice A.H Joshi (Chairman)

RESERVED ON : 09.01.2018

PRONOUNCED ON : 16.01.2018

ORDER

1. Heard Shri A.V Bandiwadekar, learned advocate for the Applicant and Shri M.D Lonkar, Special Counsel with Ms Archana B.K, learned Presenting Officer for the Respondents.

2. This Original Application is taken up for final disposal. Applicant herein has been selected for appointment as a Police Constable. His candidature was considered by a Committee constituted by the Government at the level of Divisional Commissioner, Pune, in its meeting held on 19.7.2017, in the background that criminal charge was pending against the applicant.

3. The policy of the Government as it was in force when the Original Application was filed was different. Later on, policy was modified by Government Resolution dated 19.7.2017. The manner in which the candidature should be decided when the case is pending is now prescribed in G.R dated 19th July, 2017. The relevant text read as follows:-

पोलीस शिपाई पदावर नियुक्ती करताना चारीत्र्य
पडताळणी संदर्भातील प्रकरणाबाबत निर्णय घेण्याकरीता
समिती गठीत करणेबाबत आणि अशा प्रकरणामध्ये
करावयाची कार्यपद्धती संदर्भात.

महाराष्ट्र शासन
गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : पोलीस - १८१७/प्र.क्र.२११/पोल-५अ

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक :- १९ जुलै, २०१७

वाचा:-

- १) महाराष्ट्र पोलीस शिपाई (सेवाप्रवेश) नियम, २०११, दि.१६/६/२०११.
- २) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक: चापअ-१००८/प्र.क्र.५७/२००८/१६-अ, दि.३०.०९.२००८.
- ३) शासन परिपत्रक, सामान्य प्रशासन विभाग, क्रमांक: चापअ-१०१२/प्र.क्र.६/१६-अ, दि.२६/८/२०१४.
- ४) शासन परिपत्रक, गृह विभाग, क्रमांक: पोलीस-१८१६/प्र.क्र.१९०/पोल-५अ, दि. २५/९/२०१६.
- ५) महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई यांचे मुळ अर्ज क्र.१०२१/२०१५ यामध्ये पारित केलेले आदेश.

प्रस्तावना :-

पोलीस शिपाई पदावर निवड झालेल्या उमेदवारांचे चारीत्र्य व पूर्वचारीत्र्य पडताळणी अहवाल प्राप्त झाल्याशिवाय या उमेदवारांची नियुक्ती करण्यात येऊ नये तसेच त्यांना प्रशिक्षणासाठीही पाठविण्यात येऊ नये. ज्या उमेदवारांविरुद्ध गुन्हा दाखल आहे अथवा खटला न्यायप्रविष्ट आहे किंवा ज्या उमेदवारांविरुद्ध दाखल खटल्यातून उमेदवारांची भरतीपूर्वी किंवा भरतीनंतर निर्दोष मुक्तता झालेली आहे अशा उमेदवारांना नियुक्ती देण्यात येऊ नये. अशा उमेदवारांना नियुक्ती देण्यासंदर्भातील सर्व प्रस्ताव शासन स्तरावर गठित उच्चस्तरीय समितीपुढे विनाविलंब विचारार्थ सादर करणे नियुक्ती प्राधिका-यावर बंधनकारक राहिल, अशी तरतुद महाराष्ट्र पोलीस शिपाई (सेवाप्रवेश) नियम, २०११ मधील नियम ५ मध्ये करण्यात आलेली आहे.

शासनांतर्गत पदावर नेमणुका करताना उमेदवाराचे चारीत्र्य व पूर्वचारीत्र्य याची पडताळणी करण्यासंदर्भात सामान्य प्रशासन विभागाच्या क्र.चापअ-१००८/प्र.क्र.५७/२००८/१६-अ, दि.३०.०९.२००८ अन्वये सुधारीत साक्षांकन नमुना विहीत करून देण्यात आलेला आहे.

मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई येथे दाखल मूळ अर्ज क्रमांक १०२१/२०१५ मध्ये दिनांक ७-४-२०१६ रोजी मा.न्यायाधिकरणाने दिलेल्या सूचनांच्या अनुषंगाने पोलीस शिपाई पदावर निवड झालेल्या उमेदवारांच्या चारीत्र्य पडताळणी संदर्भात संदर्भाधिन क्रमांक ४ च्या शासन परिपत्रकान्वये मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यांत आलेल्या आहेत.

दरम्यानच्या कालावधीत मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई येथे दाखल मूळ अर्ज क्रमांक ११९६/२०१६ या प्रकरणामध्ये वेळोवेळी झालेल्या सूनावणीदरम्यान उपस्थित मुद्यांच्या अनुषंगाने, महाराष्ट्र पोलीस शिपाई (सेवाप्रवेश) नियम, २०११ मधील नियम ५ मधील तरतूदीच्या अनुषंगाने पोलीस शिपाई पदावर निवड झालेल्या उमेदवारांच्या चारीत्र्य पडताळणी संदर्भात प्रकरणावर उच्चस्तरीय समिती गठीत करण्यात येईल, असे प्रतिज्ञापत्र शासनाच्यावतीने मा. न्यायाधिकरणात दाखल करण्यांत आले आहे.

वरील पार्श्वभूमीवर, महाराष्ट्र पोलीस शिपाई (सेवाप्रवेश) नियम, २०११ मधील नियम ५ मधील तरतूदीनुसार उच्चस्तरीय समिती गठीत करण्याचा प्रस्ताव तसेच समितीने अशा प्रकरणावर विचार करताना कोणत्या कार्यपद्धतीचा अवलंब करावा याबाबत मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. याबाबत आता शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

१. महाराष्ट्र पोलीस शिपाई पदावर नेमणूका करताना उमेदवारांचे चारीत्र्य व पूर्वचारीत्र्य यांची पडताळणी करण्याबाबत उमेदवारांनी भरून द्यावयाच्या साक्षांकन नमुना सोबतच्या परिशिष्ट - अ प्रमाणे नव्याने विहित करण्यांत येत असून, पोलीस शिपाई पदावरील नियुक्तीसाठी यापुढे सदरहू साक्षांकन नमुन्याचा वापर करण्यात यावा. सदर विहित नमुन्यात उमेदवाराने आपली वैयक्तिक माहिती भरून द्यावयाची आहे.

२. महाराष्ट्र पोलीस शिपाई पदावर निवड झालेल्या उमेदवारांच्या नियुक्ती चारीत्र्य व पूर्वचारीत्र्य संदर्भात पडताळणीच्या साक्षांकन नमुन्यात उमेदवारांनी दिलेली माहिती तसेच अशा उमेदवारांच्या संदर्भात पोलीस विभागातर्फे करण्यात आलेल्या पडताळणीच्या अनुषंगाने संबंधित नियुक्ती प्राधिका-याकडे सादर करण्यात आलेले सदर उमेदवाराचे चारीत्र्य व पूर्वचारीत्र्य पडताळणी अहवाल यांचा साकल्याने विचार करून सदर उमेदवाराची शासन सेवेत नियुक्ती करावी किंवा कसे, याचा निर्णय घेण्याकरिता नियुक्ती प्राधिकारी यांना सहाय्य होण्यासाठी, महाराष्ट्र पोलीस शिपाई (सेवाप्रवेश) नियम, २०११ मधील नियम ५ मधील तरतूदीनुषंगाने पुढील प्रमाणे उच्चस्तरीय समिती गठीत करण्यात येत आहे :-

१	विभागीय आयुक्त	अध्यक्ष
२	संबंधित क्षेत्रिय विशेष पोलीस महानिरीक्षक	सदस्य
३	नियुक्ती प्राधिकारी (पोलीस आयुक्त / जिल्हा पोलीस अधीक्षक / सामादेशक इ.)	सदस्य
४	विभागीय आयुक्तांचे मुख्यालय येथील जिल्हा सरकारी वकील	सदस्य
५	उपायुक्त (मुख्यालय) संबंधित पोलीस आयुक्तालय / उप अधीक्षक (मुख्यालय) संबंधित जिल्हा	सदस्य सचिव

३. वर नमूद समितीने खालील मार्गदर्शक सूचना विचारात घ्याव्यात तसेच पुढील कार्यपद्धतीचा अवलंब करावा :-

३.१) पोलीस शिपाई पदावर निवड झालेल्या उमेदवाराच्या चारीत्र्य पडताळणी संदर्भात सादर झालेल्या प्रकरणांबाबत समितीने प्रत्येक उमेदवाराच्या नियुक्तीबाबत शिफारस करण्यापुर्वी संबंधित उमेदवारविरुद्ध दाखल गुन्ह्याचे स्वरूप / तीव्रता, सदर गुन्ह्यामध्ये उमेदवाराचा प्रत्यक्ष सहभाग, प्रथम माहिती अहवाल (FIR), गुन्ह्याच्या दोषारोपपत्राची प्रत, तपास अधिका-याचे अभिप्राय, एखाद्या प्रकरणात दोषारोपपत्र दाखल केले नसल्यास संबंधित प्रकरणाची CASE DIARY तसेच, इतर आवश्यक कागदपत्रे यांची पडताळणी करावी. तसेच ज्या उमेदवारावर गुन्हा दाखल असेल अशा प्रकरणी साक्षादारांचे जबाब तपासून उमेदवाराचा गुन्ह्यामध्ये प्रत्यक्ष / अप्रत्यक्ष सहभाग आहे किंवा कसे, हे तपासून पहावे. त्या आधारावर संबंधित उमेदवारास पोलीस सेवेत नियुक्ती देणे उचित होईल किंवा कसे, तसेच त्यांचे चारीत्र्य व सचोटी पुर्णपणे निःसंशय आहे याची खात्री करावी.

३.२) उमेदवाराच्या चारीत्र्य पडताळणी संदर्भातील ज्या प्रकरणांमध्ये मा.न्यायालयाने उमेदवारांना निर्दोष मुक्त केल्याचे आदेश दिलेले असतील अशा प्रकरणांमध्ये मा.सर्वोच्च न्यायालयाने सिव्हील अपील क्रमांक १०६१३/२०१४ मध्ये दि. १/१२/२०१४ रोजी दिलेले आदेश आणि मा.सर्वोच्च न्यायालय यांनी दिल्ली प्रशासन आणि इतर विरुद्ध सुशिलकुमार, अवतारसिंग विरुद्ध केंद्र शासन व इतर तसेच मा.न्यायालयाने या संदर्भात वेळीवेळी पारित केलेल्या आदेशातील सूचना विचारात घेऊन कार्यवाही करावी.

३.३) साक्षांकन नमुन्यामध्ये माहिती दडवणे किंवा गुन्हा दाखल असणे अथवा खोटी माहिती देणे अथवा गुन्ह्यामध्ये अपराधसिध्दी होणे किंवा निर्दोष मुक्तता झाली असल्याची माहिती साक्षांकन नमुना भरतेवेळी सादर न केल्याची बाब निदर्शनास आल्यास पुढीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

- अ) जर सामान्य स्वरूपाच्या गुन्ह्यामध्ये अपराधसिध्दीची नोंद झाली असेल तर उदा.कौटुंबिक वादामधील शेती, घरगुती व इतर प्रकरणी शहानिशा केल्यानंतर नाहक गुंतविले होते किंवा तरुण वयात घोषणा देणे किंवा किरकोळ गुन्ह्याची माहिती दडवणे किंवा खोटी माहिती दिलेली असणे ही बाब दुर्लक्षित करता येऊ शकेल.
- आ) जर अपराधसिध्दी ही सामान्य गुन्ह्याव्यतिरिक्त असेल तर संबंधित उमेदवाराची निवड समाप्त करण्याची शिफारस करता येईल.
- इ) ज्या प्रकरणातील गुन्ह्यामध्ये नैतिक अधःपतन किंवा गुन्हा हा गंभीर स्वरूपाचा असून अशा गुन्ह्यामध्ये तांत्रिक मुद्यावर मुक्तता झाली असेल तर किंवा संशयाचा फायदा देऊन मुक्तता झाली असेल तर अशा प्रकरणात उमेदवाराचे पूर्वचारीत्र्य विचारात घेऊन त्याला नियुक्ती द्यावी किंवा कसे याबाबत योग्य ती शिफारस करण्यात यावी.
- ई) उमेदवाराची फौजदारी गुन्ह्यातील माहिती जी निवडीच्या अगोदरच निकाली निघाली आहे, अशा प्रकरणांमध्ये उमेदवाराचे पूर्वचारीत्र्य व पूर्व इतिहास विचारात घेऊन त्याला नियुक्ती द्यावी किंवा कसे याबाबत योग्य ती शिफारस करता येईल.
- उ) उमेदवाराने साक्षांकन नमुन्यामध्ये फौजदारी गुन्हे प्रलंबित असल्याची बाब नमूद केली असेल आणि गुन्ह्याचे स्वरूप सामान्य स्वरूपाचे असेल तर त्या प्रकरणांमधील तपशील विचारात घेऊन गुन्ह्यातील निर्णयाच्या अधिन राहून उमेदवारास नियुक्ती देता येऊ शकेल.
- ऊ) साक्षांकन नमुन्यात जाणूनबुजून माहिती दडवणे, एकापेक्षा अनेक गुन्हे प्रलंबित असल्याची बाब दडवली असल्यास अशा प्रकरणात संबंधित उमेदवाराची निवड रद्द करण्याची शिफारस करता येऊ शकेल.
- ऋ) साक्षांकन नमुना भरतेवेळी एखाद्या उमेदवारास त्याच्या विरुद्ध फौजदारी गुन्हा प्रलंबित असल्याची बाब त्यास माहित नसल्याचे निदर्शनास आणले गेल्यास त्याची सत्यता पडताळून अशा प्रकरणात संबंधित गुन्ह्याचे गांभीर्य विचारात घेऊन त्याला नियुक्ती द्यावी किंवा कसे याबाबत योग्य ती शिफारस करण्यात यावी.

४. समितीच्या शिफारशीनुसार संबंधित नियुक्ती प्राधिका-यांनी याबाबत पुढील योग्य ती कार्यवाही करावी. तसेच, मा.राज्यमंत्री, गृह (ग्रामीण / शहर) यांच्याकडे दाखल करता येईल.

५. पोलीस शिपाई पदाच्या नियुक्ती प्राधिका-यांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रात येणा-या प्रलंबित असणा-या प्रकरणांचा आढावा घेऊन अशी सर्व प्रकरणे या आदेशाच्या दिनांकापासून ३० दिवसांत संबंधित समितीसमोर सादर करण्याची दक्षता घ्यावी. तसेच यानंतर प्रकरणांची संख्या विचारात घेऊन त्यानुसार वेळोवेळी बैठक घेण्याबाबत निर्णय घ्यावा. या आदेशाच्या दिनांकापर्यंत प्रलंबित असलेल्या आणि अंतिम निर्णय न झालेल्या सर्व प्रकरणांवर वरील समितीने निर्णय घ्यावा.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०७१९१८१३०३७२२९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(व्यं.मा.भट)

डपसचिव, गृह विभाग

4. It is seen that the case against the applicant is in relation to offences under Sections 306, 498-A read with 34 I.P.C.

5. Clause ३.३ (अ) & (ऊ) thereof are relevant, in relation to pending cases. The Committee did not examine the applicant's case with reference to the facts which are to be taken into consideration under item (अ) & (ऊ).

6. Learned Special Counsel has tendered copy of minutes of the meeting of the Committee headed by the Divisional Commissioner, Pune. Perusal thereof reveals that the Applicant's candidature has been considered and his name is at Serial No. 4 in the statement which was placed before the Committee. Entry in column nos 5, 11 and 12 are relevant, which read as follows:-

**पोलीस शिपाई पदावर नियुक्ती करताना चारीत्र्य पडताळणी संदर्भातील प्रकरणाबाबत निर्णय घेण्याकरीता समिती गठीत करणेबाबत.
(शासन गृहविभाग मंत्रालय, मुंबई यांचेकडील शा.नि.क्रमांक पोलीस १८१७/प्र.क्र.२११/पोली-५ अ दिनांक १९/०७/२०१७ नुसार)**

सभासद क्रमांक :-
दिनांक व स्थळ :-

कोणत्या पदासाठी:- पोलीस शिपाई
कार्यालय / जिल्हा :- पोलीस अधीक्षक कार्यालय पुणे ग्रामीण

अ. क्रं.	उमेदवाराचे नाव	गुन्हा दाखल / खटला प्रलंबीत असल्यास	निर्दोष मुक्तता झाली असल्यास	
		गुन्हाचे स्वरूप	निर्दोष मुक्तता झाली असल्यास मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे निर्दोष विचारात घेता उमेदवार पात्र होता किंवा कसे बाबत स्वयंस्पष्ट अभिप्राय	नियुक्ती देणेबाबत समितीचे कारणासह अभिप्राय
१	२	५	११	१२
४	गणेश भारत शिंदे	इंदापूर पोस्टे गुरनं २१०/२००८ भादवि कलम १४३, १४७, १४८, १४९, ३२५, ३२४, ३२३, ५०४, ५०६ प्रमाणे गुन्हा दाखल	प्रकरण न्याय प्रविष्ट. शिफारस नाही.	अपात्र

7. It is evident that applicant is held by Committee to be unfit for appointment due to the pendency of criminal trial against him.

8. Learned Special Counsel was called to state as to whether he possesses copy of charge sheet, which he has answered in affirmative. He was called to produce it for perusal which he has produced. Being curious, this Tribunal has perused statement of complainant, medical evidence and statement of witnesses, six in number. Victims and all witnesses are seen to be family members and they are all kins (भावकी) of the accused. The version of witnesses, is prima facie, monotonous replica of one another and imputation against the present applicant Shri Ganesh are vague. All these aspects were liable to be taken into account by the Committee, which unfortunately or due to lack of seriousness has not been taken into account by the Committee.

9. According to the learned advocate for the applicant, the decision of the Committee copy whereof is produced and copied in para No. 6 needs to be quashed and set aside on the sole ground that:-

- (a) There is no application of mind.
- (b) It is not shown that the Committee had examined merits of the case, i.e. criminal charge against the applicant and thereupon declared applicant's candidature.
- (c) Moreover, the District Government Pleader who was Member of the Committee was absent.
- (d) Special I.G was represented by the appointing authority's representative, who was S.D.P.O, Pune Rural, and S.D.P.O, Pune Rural had represented himself/herself as well as Special I.G.P, Kolhapur which defeats the very object of designating a very senior officer on the Committee.

For all these reasons, decision of the Committee is vitiated.

10. The Committee's decision to decline to recommend applicant's case barely on account of pendency of trial is wholly improper and proves nothing, except total non-application of mind and subvergent to duties attached to the post.

11. The Committee ought to have considered the charge sheet which would consists of complaints, statement of witnesses recorded by the Police, medical evidence as may have been gathered by the Police and other evidence, if any. Since the case is old, it was possible for the Committee to call for the status report from the District Government Pleader through the Public Prosecutor, who was in-charge as regard status of the case. After considering all this material, the District Government Pleader and Public Prosecutor would have rendered valuable assistance, the Committee could have arrived at objective judgment as to whether the facts of the case were such that applicant's case warranted to be recommended for appointment.

12. The matter becomes grave when an officer of the rank of Divisional Commissioner has acted solely on the advise of the officers of the rank of S.D.P.O, and when Dist. Government Pleader and Special I.G.P, Kolhapur were absent, yet decision is recorded. Due to such incomplete Forum the decision of rejection is vitiated as it defeats the object disclosed in the preamble of the G.R quoted in foregoing para No. 3.

13. In the result, the impugned decision of the Committee dated 23.7.2015 is quashed and set aside.

14. Copy of this order be sent to the Divisional Commissioner, Pune by name, as well as to Special I.G., Kolhapur Range by name in order that he takes a caution from the conduct of his subordinates who was acting as his representative and has

callously neglected to the duty which the S.D.P.O, Pune Rural was expected to act.

Sd/-
(A.H. Joshi, J.)
Chairman

Place : Mumbai
Date : 16.01.2018
Dictation taken by : A.K. Nair.

H:\Anil Nair\Judgments\2018\Jan 2018\O.A 1021.15 Non selection challenged, DB.01.18.doc